

paa en Maade i Stagen er affaaen fra Omverdenen. Alle disse Ting erkjender Udvalget. Man maa imidlertid huske paa, at Veivæsenet jo er blevet en Amtssag; men det er vel ogsaa Hovedsagen, at de Paagjældende faae Veien; om det saa bliver Amtet eller Staten, der kommer til at anlægge den, eller de komme til at støtte hinanden, bliver en anden Sag. Udvalget kan derfor ikke andet end ønske, at den ærede Minister vilde lade undersøge, hvorledes det forholder sig med de Udgifter, Hjørring Amtsråd i det Hele har til sit Veivæsen, og om dette Amt maatte være særlig bebyrdet, og forsaavidt dette ikke er Tilfældet, at man da, naar der ellers er Grund dertil, søger at faae Amtet til at gjøre sin Pligt. Jeg siger udtrykkelig, forsaavidt Ministeren maatte komme til den Erkjendelse, at de paagjældende Beboere i Stagen have Grund til at faae en saadan vei, og forsaavidt det skulde vise sig, at dette Amt er mere bebyrdet end andre Amter med Hensyn til Veiene, saa kan der vel under disse Forhold ogsaa blive Tale om Statens Understøttelse; men alt dette er Forhold, man maa ønske nærmere oplyst, hvorfor man ikke ved sin Henviisning ubetinget har villet anbefale, at Staten skulde give Understøttelse hertil; det maa bero paa nærmere Undersøgelse. Imidlertid tror jeg paa Udvalgets Begne at turde udtale, at forsaavidt det konstateres, at de Paagjældende efter Omstændighederne kunde have Krav paa at faae Veien, bør de ogsaa faae den, enten det saa skal være ved Amtets eller ved Statens eller ved begges forenede Kræfter, at det omhandlede Anlæg kommer tilstede. Skal Staten støtte det, maa det naturligvis grundes paa særlige specielle Ting, som ligge til Grund i dette Tilfælde; men jeg skal ikke udtale mig nærmere derom, thi der har ikke foreligget Udvalget de fornødne Oplysninger til, at det har kunnet gjøre Indstilling, om Staten skulde give Understøttelse, eller ikke. Angaaende Andragendet Nr. 73 vedrørende Indstillingen Nr. 15, skal jeg ikke udtale mig, idet det er mig bekendt, at et æret Medlem af Udvalget, som har sat sig ind i Sagen, vil udtale sig derom; men jeg skal naturligvis anbefale Indstillingen til Vedtagelse ligesom de øvrige Indstillinger, der ere gjorte enten af Flertallet eller af hele Udvalget. Jeg tror hermed at have omtalt alle de Indstillinger, som endnu staa tilbage.

Ville: Det Arbejde, der er blevet paalagt den ærede Ordfører for Andragender, som ere ind-

komne til Finantsudvalget, har været saa betydeligt, at, da der blandt disse Andragender, som jo beskæftige sig omtrent med Alt mellem Himmel og Jord, Stort og Smaat mellem hinanden, fandtes et, som syntes at være af en mere indviklet Beskaffenhed og at kræve et mere omhyggeligt Studium end de andre, blev det en Afstale mellem os, at jeg skulde forsøge at sætte mig ind i Sagen vedrørende Digevæsenet paa Lolland og give den Motivering af den tilsvarende Indstilling, der maatte anses for ønskelig. Inddæmningsarbejderne her i Landet ere af to væsentlig forskjellige Arter. Paa den ene Side er der Arbejder, som gaa ud paa at indvinde et Terrain fra Havet eller at beskytte et Terrain mod Havets Oversvømmelse, men alene sigtende til den private Interesse, som kan knytte sig til Foretagendet for de tilstødende Lodsseiere, og dernæst er der en Række Inddæmningsforetagender eller Digearbejder, der ske med et mere almindeligt og offentligt Formaal for Die, nemlig at fiktire store Landstrækninger imod begyndende og fortsat Ødelæggelse. De store Digeanlæg paa Lolland og Falster høre til den sidste Klasse. Det er ikke Foretagender, som ere satte igang efter de paagjældende Lodsseieres eget Ønske, efter deres Plan og under deres Tilsyn, det er større offentlige Arbejder, som Staten ved Lov har erklæret for at være nødvendige, og som Staten derfor har paataget sig at udføre eller have Tilsyn med paa en saadan Maade, at den er Herre over, i hvilken Udstrækning Anlægget der skulde ske, og hvilken Beføstning det vilde medføre. Digearbejderne paa Lolland og Falster ere fastslaaede ved Lov af 23de Mai 1873, som blev vedtaget her i Rigsdagen under en Følelse af, at det var nødvendigt meget hurtigt at stride ind for at forhindre en Øjtagelse af de sørgelige Ulykker, som ved Stormfloden i November det foregaaende Aar vare overgaaede flere Dele af Landet, navnlig den sydlige Del af Lolland og Falster. Ministeren havde forelagt en almindelig Digelov, som skulde omfatte alle Digearetagender, men da denne Lov, som naturligt var, paa Grund af sit Omfang, underveis stødte paa Vanskeligheder og traaf noget i Langdrag, saa indbragte han her et særligt lolland-falsterst Digelovforslag, og dette gif, efter i Rigsdagen at være undergaaet nogen Forandring, ind til kongelig Stadfæstelse og er den nugældende Lov af 23de Mai 1873. Først det følgende Aar, under 10de April 1874, blev den almindelige Lov om Diger til Beskyttelse mod Oversvømmelser fra